

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.4. Социални дейности, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“

1. Хронология на процедурата:

Процедурата за програмна акредитация на професионално направление (ПН) 3.4. Социални дейности, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ (ВТУ) е открита на заседание на Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности на 19.02.2019 г. (Протокол № 03) по искане на висшето училище (вх. № 147/13.02.2019 г.). Експертната група (ЕГ) и наблюдаващият процедурата са определени с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 12.09.2019 г. (Протокол № 16) – доц. д-р Мая Чолакова, Югозападен университет „Неофит Рилски“ – ръководител ЕГ, доц. д-р Гинка Механджийска, Софийски университет „Св. Климент Охридски“ – член на ЕГ, Генади Петков, студент, II-ри курс, Технически университет – Габрово – член на ЕГ и наблюдаващ процедурата член на ПК проф. д-р Галин Цоков. Посещението на ЕГ в оценяваната институция е осъществено в периода 01-03 октомври 2019 г.

На заседание, проведено на 25.11.2019 г. (Протокол № 22), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група.

При предходната акредитация на ПН 3.4. Социални дейности Постоянната комисия по социални и правни науки и национална сигурност дава акредитация с оценка 9,14 (девет цяло и четиринадесет стотни) и срок на валидност до 16.07.2019 година, като при взетите решения е дала две препоръки, които са изпълнени качествено и в рамките на определените от НАОА срокове. За това свидетелстват следните факти:

За изпълнение на първа препоръка - „Да се увеличи броят на магистърските програми и се разшири целевата им насоченост“

През учебната 2018/2019 година в професионално направление 3.4. Социални дейности в ОКС „магистър“ има налице 4 образователни програми: Социална работа в дългосрочната грижа, Социално предприемачество, Социални дейности и Психо-социална рехабилитация. **Препоръката е изпълнена**

Относно втората препоръка - „Да се разширят контактите с други ВУ с цел създаване на общи образователни програми“

Към момента на посещението на експертната група катедра „Организация и методология на социалните дейности“ изготвя учебна документация за съвместна магистърска програма с Белгородский государственный национальный исследовательский университет, Русия. В периода 2013-2018 г. в специалност „Социални дейности“, редовно обучение, ОКС „бакалавър“ са обучавани шест чуждестранни студенти: 2013/14 г. – един, 2014/15 – трима, 2015/16 г. - един, 2017/18 г. – един. В същата специалност през учебна 2018/19 г. (зимен семестър) е обучаван 1 студент по договор за двустранно сътрудничество с Башкирски държавен университет, Русия. **Препоръката се изпълнява.**

ЕГ направи проверка на документацията на следните специалности ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ за:

ОКС „бакалавър“:

1. „Социални дейности“ – редовна и задочна форма на обучение;
2. „Предприемачество в социалната сфера“ – редовна и задочна форма на обучение.

ОКС „магистър“:

1. „Психо-социална рехабилитация“ – редовна и задочна форма на обучение;

2. „Социална работа в дългосрочните грижи“ – редовна и задочна форма на обучение;
3. „Социални дейности“ – редовна и задочна форма на обучение;
4. „Социално предприемачество“ – редовна и задочна форма на обучение.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4/¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

Обучението в ПН 3.4. Социални дейности е в съответствие с мисията на ВТУ да „... развива науката и обучава студенти във всички нейни области, възпитава високообразовани, национално отговорни личности, които да водят българската нация към духовно извисяване и благоденствие“. Мисията и визията за развитие на Университета са публично оповестени на сайта на Университета и показват стратегическите насоки за осигуряване и усъвършенстване на качеството на образованието във всички негови структурни звена. Обучението в професионалното направление е подчинено на приета от катедрения съвет на катедра „Организация и методология на социалните дейности“ през 2018 г. Стратегия за развитие на професионално направление 3.4. Социални дейности за периода 2018 – 2023 г., разработена в изпълнение на политиката на ВТУ за управление на качеството и съобразена с общоуниверситетските приоритети, цели и задачи. Основната цел на стратегията е подготовка на висококвалифицирани и конкурентоспособни специалисти в областта на социалните дейности съобразно изискванията на пазара на труда и бизнес средата в регионален и национален план.

В ВТУ има ясно изразена политика по отношение на качеството на обучение чрез изграждане на Координационно звено по управление на качеството и акредитацията. През 2016 година се трансформира в Център по управление на качеството (ЦУК), в чиято административна структура се включват: оперативен ръководител и експерти (служители и преподаватели). ЦУК има основаната мисия да оценява и да развива качеството във всички образователно-квалификационни и научни степени и форми на обучение, съгласно изискванията на функциониращата система за управление на качеството БДС EN ISO 9001:2015 (<http://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=954&zid=100>). Оперативните документи на Системата за управление на качеството в Университета са публикувани във вътрешната информационна система по СУК, Раздел: Основни документи СУК, Дейност: Качество, Вътрешен, с Ограничен достъп. Управление на качеството на образователния процес се осъществява на ниво факултет, което гарантира, че се взема предвид спецификата на съответните професионални направления и научни специалности. Освен Факултетска комисия по управление на качеството и акредитацията (ФКУКА) в отделните катедри на Стопански факултет е избран отговорник по качеството.

ФКУКА в Стопански факултет наблюдава цялостната дейност в основното звено по управление на качеството, управлението на риска, акредитацията и рейтинга на професионалните направления, като извършва своята дейност в съответствие с ясно разписани процедури и план за работа. В периода на акредитация са осъществени три анкетни проучвания на мненията и оценките на студентите и докторантите, възпитаниците,

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

преподавателите и потребителите на кадри относно организацията на учебния процес и подготовката в професионалните направления в Стопански факултет, в т.ч. и в 3.4. Социални дейности. Анкетните карти, заедно със срокове и отговорници за отчитане на резултатите, са достъпни на сайта на университета.

Налице са също така два доклада за оценка на риска на Стопански факултет. В докладите са идентифицирани и анализирани фактори с относително висок, относително умерен и относително нисък риск както на ниво университет, така и на ниво факултет, като изводите и препоръките съдържат конкретни мерки за минимизиране ефекта на високо и умерено рисковите фактори. По СУК се провеждат вътрешни одити по утвърдена план-програма. В периода на акредитацията в Стопански факултет са планирани и проведени 6 вътрешни одита.

Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ е налице политика за осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и обучението, отразена в Стратегията за развитие на ВТУ 2017-2025 г., която цели развиване на научните изследвания и иновационните разработки във всички области на висше образование. Връзката между изследователските проучвания и обучението на ниво университет и факултет се реализира посредством разнообразни начини, като например, въвеждане на научните резултати в съответните учебни дисциплини; нови или осъвременени учебни планове; съвместни проекти с други университети и работодателски организации и др.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Управление на качеството на образованието“

В ПН 3.4. Социални дейности има изградена стриктна организация за наблюдение, поддържане, оценяване и контрол на учебния процес и свързаната с него преподавателска дейност чрез СУК. Във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ се прилага Сертифицирана система за управление на качеството. На основата на извършен външен одит от DQS GmbH. DQS, една от водещите сертификационни организации в света за системи за управление и изготвения доклад университетът получава сертификат № 290801 QM15 валиден от 18.05 2016 г. до 17.05.2019 г. Чрез изградения Център по управление на качеството в Университета се поддържа база данни относно мнението на докторанти, студенти и потребители на кадри. На ниво Стопански факултет функционират четири факултетни комисии, които регулират дейностите по управление на качеството и акредитацията; по учебни дейности; атестационна комисия и комисия по трансфер на кредити, както и факултетски сътрудник към Кариерния център на ВТУ.

Контролът върху качеството на обучение в професионално направление 3.4. Социални дейности се осъществява в три нива, които са взаимнообвързани: национално (чрез следакредитационно наблюдение и контрол от НАОА), институционално (чрез Система за управление на качеството на ВТУ) и вътрешно (чрез деканското ръководство на ниво факултет и на ниво обучаваща катедра).

Във ВТУ е приет *Етичен кодекс*, в който изрично е декларирано недопускането на дискриминация. В периода на акредитация не са постъпили и разглеждани жалби, свързани с дейностите в професионалното направление 3.4. Социални дейности. Във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ са приети и оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на плагиатство, като научните трудове се проверяват за автентичност с помощта на официално закупен софтуерен продукт Plagscan - <https://www.plagscan.com>. Освен това, правила за предотвратяване на плагиатство са изрично включени и в основни вътрешноуниверситетски нормативни документи, засягащи приема и обучението на докторанти, придобиването на научни степени, реда и условията за заемане на академични длъжности, както и организацията и дейността на университетския книгоиздателски комплекс. Работата с програмата Plagscan се осъществява от специално обучени лица. В периода на акредитация не са установени прояви на плагиатство в професионално направление 3.4. Социални дейности.

Предотвратяването на изпитни измами е предмет на уреждане в Правилник за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите и в Правилник за дейността и управлението на Стопански факултет. Те са публично достъпни и познати на студентите в професионалното направление 3.4. Социални дейности.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

Учебната документация за обучение на студентите в ВТУ се разработва по утвърдени стандарти. Квалификационните характеристики представят: срока и формата на обучение, обекта и аспектите на професионалната дейност на завършилите, необходимите предварителни базисни знания и компетенции за обучение в специалността; изискванията към крайните резултати от обучението – знания, разбиране, умения, компетентности, професионални и личностни качества; възможностите за професионална реализация на завършилите. За всяка от бакалавърските и магистърски програми от професионалното направление в ПН 3.4. е разработена квалификационна характеристика, която съдържа всички задължителни реквизити и отговаря на този университетски стандарт. Учебният план и учебните програми на бакалавърските специалности и магистърските програми са изготвени в съответствие с квалификационната характеристика и изискванията за фундаментална общотеоретична и общо професионална компетентност. Учебните програми са изработени по общоуниверситетски модел, който съдържа следните реквизити: форми на обучение и хорариум на аудиторната и извънаудиторна заетост на студентите със съответните кредити; формиране на оценката по дисциплината, анотация на учебната дисциплина; предварителни изисквания; очаквани резултати; учебно съдържание със съответните теми и хорариуми; конспект; библиография, включваща основна и допълнителна литература; автор и дата. Към електронния формат на учебните програми липсва датиране, съобразно които може да се проследи „историята“ на съответния оперативен документ с датиране на неговото приемане, утвърждаване и актуалност, съобразно извършените промени в учебните планове.

За изучаване на интереса към специалностите в професионално направление 3.4. Социални дейности в периода на акредитация Стопанският факултет, катедра „Организация и методология на социалните дейности“ и Центърът по управление на качеството са предприели редица проучвания. Анализът на данните е по посока идентифициране рейтинга на специалностите, установяване устойчивостта на интереса към професионалното направление в двете форми на обучение – редовна и задочна, конкурентоспособността на дипломираните специалисти и осъвременяване на учебната документация с оглед отчитане потребностите на практиката.

В периода на акредитация са проведени три анкетни проучвания от страна на ФКУКА по отношение практическата подготовка на студентите от Стопански факултет. Наличните доклади сочат положителна оценка и удовлетвореност на потребителите на кадри от професионалната подготовка на завършилите Стопанския факултет. В допълнение към това, Катедрата по организация и методология на социалните дейности провежда собствени проучвания, в резултат на които се установява обща положителна оценка, както и препоръки за оптимизиране на обучението, които катедрата отчита и отразява. В резултат на анализите са предприети конкретни промени, като например, увеличаване на хорариума за учебна практика и преддипломен стаж, увеличаване на извънаудиторната заетост, въвеждане на нови учебни дисциплини, въвеждане на държавен практически изпит с участие на представители на практиката в изпитните комисии, разкриване на нова магистърска програма по Психо-социална рехабилитация

Оценяването на резултатите от обучението е подчинено на държавните изисквания и вътрешноуниверситетската нормативна база. Конкретните изисквания към подготовката и начините на проверка и оценка на знанията и уменията са посочени в съответните раздели на всяка учебна програма. Формите за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите са текуща оценка и писмен изпит. Студентите са информирани и имат достъп както до пълния тест на учебните програми, така и до оценките си по съответните дисциплини чрез електронното си портфолио в системата Е-студент. Обучението по специалността приключва с държавен изпит или със защита на дипломна работа, съобразно съответния учебен план. Процедурите за провеждане на държавен изпит и защита на дипломна работа са налични и достъпни на сайта на университета. За проверка на оригиналността и автентичността на дипломните разработки се прилага системата Plagscan.

В периода на акредитация са извършени анализи на съвместимостта на учебните програми в професионалното направление 3.4. с всички български университети, които предлагат сходни специалности (8 държавни и 2 частни), както и с университети в ЕС (Румъния, Великобритания, Австрия, Италия, Холандия, Чехия, Словения и др.) и извън ЕС (Русия, Украйна, Беларус, Албания, Босна и Херцеговина, Сърбия, Азербайджан, Киргизстан, САЩ и др.). С повечето от тях ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ има сключени двустранни споразумения. Анализът на съвместимостта се провежда по 9 критерия, които дават възможност за установяване на сходства и различия в учебната документация, организацията на обучението и сферите на реализация на студентите както в бакалавърската, така и в магистърската степен. Резултатите служат за преценка на актуалността на учебните програми, възможностите за мобилност на студентите и за тяхната реализация в условията на конкурентна среда.

Във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ има приети Правила за разработване и утвърждаване на учебна документация във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, които съдържат подробно разписани процедури за разработване, приемане, утвърждаване и актуализиране на квалификационна характеристика и учебен план, както и на учебна програма. Към катедра „Организация и методология на социалните дейности“ е създаден програмен съвет на образователна програма (специалност), който е отговорен за разработването на нова или актуализирането на учебна документация. Има утвърдена процедура, при която всеки проект на катедрено ниво преминава през следващи нива на проверка и приемане, съответно през факултетска и университетска комисии по учебната дейност, утвърждава се от факултетен съвет на Стопански факултет и от академичен съвет, и се валидира от Центъра по управление на качеството. При създаването, реализирането и обновяването на образователния процес целенасочено търсят мнението на студентите и на работодателите. Учебните програми се съгласуват с потенциални потребители на кадри.

В процеса на разработването и актуализирането на образователните програми, професионалното направление са проведени кръгли маси, публични лекции, семинари, срещи с потребители на кадри, като е отчетено становището на 35 представители на потребители на кадри, професионални организации, представители на социални институции и социални услуги и др. заинтересовани лица и 90 студенти.

Обучението на студентите от професионално направление 3.4. Социални дейности в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ във ВТУ се осъществява по учебна документация, изготвена съгласно съществуващата национална и университетска нормативна база. Съществува утвърдена структура на учебен план. Превес в учебните планове за ОКС „бакалавър“ и за ОКС „магистър“ имат задължителните дисциплини, като на студентите е осигурена възможност да избират от списъци с избираеми и факултативни дисциплини, които могат да се актуализират всяка година.

Учебните планове на специалностите от професионално направление 3.4. Социални дейности са съобразени със Системата за натрупване и трансфер на кредити, където натовареността за една учебна година е 60 кредита, с 30 кредита на семестър, като един кредит се присъжда за 30 часа студентска заетост. Общият брой кредити за придобиване на

ОКС „магистър“ след придобита степен на висше образование е: не по-малко от 120 кредита след придобита ОКС „професионален бакалавър“ и не по-малко от 60 кредита след придобита ОКС „бакалавър“ или „магистър“. За ОКС „бакалавър“ се присъждат 240 кредита, 10 от които са за успешно издържан държавен изпит или защитена дипломна работа. За ОКС „магистър“ се присъждат не по-малко от 60 до 90 кредита, като 15 от тях са за успешно издържан държавен изпит или защитена дипломна работа.

Аудиторната заетост практическите занятия (упражнения, учебната практика и преддипломен стаж) са в съотношение 35%:65% спрямо лекциите при специалност „Социални дейности“ ОКС „бакалавър“, редовно обучение (лекции 1500 ч., упражнения – 810 ч., в т.ч. учебна практика и преддипломен стаж - 135 ч.) и 38%:62% при специалност „Предприемачество в социалната сфера“ ОКС „бакалавър“, редовно обучение (лекции 1440 ч., упражнения – 870 ч., в т.ч. учебна практика и преддипломен стаж – 135 ч.). За ОКС „магистър“ тези съотношения варират между 73-75% лекции и 27-25% упражнения. За Психосоциална рехабилитация това съотношение е 63%:37%.

Налице са Правила за провеждане на учебна практика и преддипломен стаж в Стопански факултет. В актуалните учебни планове (от учебна 2017/18 г.) на специалностите „Социални дейности“ и „Предприемачество в социалната сфера“ ОКС „бакалавър“, редовно обучение учебната практика и преддипломния стаж са съответно 360 и 390 часа; като се констатира нарастване с 33.3% за специалност „Социални дейности“ и с 85.7% за специалност „Предприемачество в социалната сфера“ спрямо предходните учебни планове на двете образователни програми (към 2014 г.). За отбелязване е, че тези промени са направени в резултат на необходимост, идентифицирана в процеса на допитване до студенти и потребители на кадри.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

В периода на акредитация обучението на студентите в професионално направление 3.4. Социални дейности в двете специалности (Социални дейности и Предприемачество в социалната сфера) се осъществява по учебни планове, приети през 2014 г. и през 2017 г. Промените в документацията са свързани с промените в изискванията към качеството на образованието и условията на пазара на труда. Учебната документация в съответните ОКС е съобразена с европейските и националните стандарти и следва вътрешни Правила за разработване и утвърждаване на учебна документация във ВТУ. Основните компоненти на квалификационната характеристика за всяка образователна програма във всяка ОКС са в съответствие със съвременните изисквания и със спецификата на всяка програма. Наблюдава се обвързаност между целите на обучението в професионалното направление и резултатите.

В актуалния учебен план за ОКС „бакалавър“ в специалност Социални дейности съотношението между задължителни, избираеми и факултативни дисциплини е 53%:33%:14%, като дялът на учебната практика е 9.6%. За специалност Предприемачество в социалната сфера това съотношение е съответно 52%:33%:15%, с дял на учебната практика 9.9%. В учебните планове за ОКС „магистър“ съотношението е 46%:31%:23% във всички предлагани магистърски програми. В този смисъл плановете са добре балансирани, съдържат както фундаментални, така и дисциплини със специфична насоченост в зависимост от професионалната квалификация.

Налице е организация за включване на студентите в професионално направление 3.4. Социални дейности в практическите занимания в съответствие с Правилника на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Правилника за дейността и управлението на Стопански факултет и Правила за провеждане на учебни практики и стажове в Стопански факултет. Съгласно учебните планове на специалностите „Социални дейности“ и „Предприемачество в социалната сфера“, учебните практики са разположени във втори и трети курс от следването, съответно в III, IV, V и VI семестър. Организацията включва разпределяне на часовете за

практическо обучение между всички институции, с които ВТУ има сключени договори, като курсът се разделя на групи по 4-5 човека, което осигурява по-голяма ефективност на обучението. Провеждането на учебната практика на студентите в редовна форма на обучение е по предварително изготвен график.

При организацията на практическото обучение се използват резултати от проведени анкетни проучвания сред студенти и работодатели, което води до промени в учебните планове на двете специалности. По препоръка на анкетиранияте, броят часове за практическо обучение в учебните планове от 2017 г. е увеличен с 33.3% за специалност „Социални дейности” и с 85.7% за специалност „Предприемачество в социалната сфера”, в сравнение с учебните планове от 2014 г. Анализът на профилите на ползваните базови организации, информацията от проведените срещи с потребителите на кадри и студентите, очертава необходимостта да се увеличи броя на местата и формите за провеждане на по-тясно специализирана практическа подготовка на терен в специалността „Предприемачество в социалната сфера“. По този начин студентите ще наблюдават особеното и специфичното в предприемаческата практика при социалните дейности.

За обучение и оценяване постиженията на студентите в ПН 3.4. във ВТУ преподавателите съчетават традиционните и съвременните интерактивни методи на преподаване. Използването на съвременни методи осигурява високо качество и динамичност в процеса на обучение на студентите.

В Стопански факултет на ВТУ са добре оповестени правилата за провеждане на изпитни процедури. Ясно са регламентирани критериите и методите за проверка и оценка на знанията и уменията на обучаемите. Във всяка учебна програма е конкретизирането на критериите и методите за проверка и оценка постиженията на обучаваните, както и критериите за поставяне на цифрова оценка.

Степента на заинтересованост на студентите за обучение по образователните програми в професионалното направление 3.4. Социални дейности е предмет на проучване и анализ във връзка с изискванията на международния стандарт по качество ISO 9001:2015 и Системата за управление на качеството във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Налице са четири вида Анкетни карти за кандидат-студенти и кандидат-магистри, които са публично достъпни на сайта на ВТУ и целогодишно отворени, както и четири вида Анкетни карти за обучаващи се студенти/докторанти/специализанти, които се попълват чрез електронните профили на студентите. Резултатите от проведени проучвания в периода на акредитацията са публикувани и достъпни в три доклада на Центъра по управление на качеството (2016/2017 г.) и на Стопански факултет (2013/2014 и 2015/2016 г.). Анализират се и резултатите от рейтинга на образователните програми „Социални дейности” и „Предприемачество в социалната сфера”. Обобщените данни сочат, че интересът към двете специалности се запазва относително постоянен, като се отбелязва повишен интерес към задочната форма на обучение. Малко по-нисък е интересът към специалност „Предприемачество в социалната сфера“.

Относно реализацията на завършилите през периода на акредитация студенти е осъществен контакт със 154 реализирани студенти - 123 бакалаври и 31 магистри, които представляват 54% от общият брой дипломирани студенти в периода 2014-2018 г. От данните е видно, че 48% от бакалаврите и 87,1% от магистрите са реализирани в областта на социалните дейности.

Във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий” е налице система от правила, гарантираща правото на студентите да подават индивидуални или колективни молби, жалби и друг вид искания по всички въпроси, свързани с обучението им или от социално-битов и друг характер, при ясно определен административен ред. Разглеждането на студентските жалби е разписано в Учебни процедури и срокове в Правилника за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите. Правилникът за прием и обучение на докторанти във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ гарантира правото на докторантите да подават жалби срещу действия, които нарушават правата им на обучаеми и научната етика,

които се разглеждат от Етична комисия или от Комисия за проучване и разглеждане на жалбите на докторанти, определена със заповед на ректора, в зависимост от естеството на жалбата, при ясно разписан ред.

В периода на акредитация в професионално направление 3.4. Социални дейности са регистрирани 2 студентски жалби, от 2017 и 2018 г. Двете жалби са разгледани по съответния ред и са взети адекватни решения в полза на студентите.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“.

Във ВТУ е създадена добра организация за привличане, прием и адаптиране на българските и чуждестранните студенти и докторанти. В този контекст са разписани нормативни документи и приложни правилници на университетско ниво. Създаден е Медиен съвет за реклама и връзки с обществеността, както и Бюро за кандидатстудентска информация, реклама и прием (кандидатстудентско бюро), което е оперативния орган, функциониращ по правилник, приет през 2015 г. Бюрото действа постоянно и е ангажирано с рекламната, дейност, организиране и провеждане на кандидатстудентските университетски изпити, записване на новоприети студенти (осъществява се съгласно отделен Правилник за приемане на студенти Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“), в т.ч. е налице самостоятелен Правилник за придобиване на ОКС „магистър“, който се приема за всяка учебна година и регламентира процедурата за прием. Кампанията „Рано рани“ показва много добри резултати и е с иновативен характер. Осъществяват се дни на отворените врати, мобилни екипи от преподаватели, които посещават училища и други таргет групи. Наставничеството помага на студентите и особено на първокурсниците да се впишат по оптимален начин в академичната общност и нейния живот. Наличен е Правилник за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите. В него се засягат моменти, свързани и с учебната натовареност на преподавателите.

Във ВТУ има разработени и приети правилници, съобразени с националните нормативни документи и определящи вътрешните правила за признаване и прилагане на общоприетите принципи на Лисабонската конвенция като са налице утвърдени и действащи механизми и процедура за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, с цел продължаване на обучението в университета.

За адаптиране на студентите и повишаване качеството на обучение е въведена система за академично наставничество (тьюторство). Студентите имат достъп до пълния списък с имената на академичните наставници в електронната страница на Стопански факултет. Дейността на академичните наставници е регламентирана в Правила за дейността на академичните наставници (тьютори) в Стопански факултет и се отчита при атестирането на преподавателя. Въведена е и система за улеснено административно обслужване на студенти на принципа „на едно гише“. В допълнение, ВТУ „С. Св. Кирил и Методий“, в това число Стопански факултет, поддържа модерна информационна система, като официалният сайт на университета съдържа лесно достъпна и достатъчна по количество информация във всички налични рубрики, с което подпомага информираността на студентите и кандидат-студентите.

Утвърдени са и се прилагат правила за академичното признаване на периоди на обучение и практика в чужбина вследствие на осъществена мобилност чрез прилагане чрез Системата за трансфер на академични кредити (СТАК) и Процедура за признаване на кредити от СТАК при прилагане принципите на Университетската харта „Еразъм+“. При признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища се прилага Процедура за подаване на документи за признаване на чуждестранна диплома за висше образование с цел обучение във ВТУ. Международното и вътрешното сътрудничество на университета се осъществява по преки двустранни договори и по международните ангажименти на университета, по програма „Еразъм+“ и по други европейски програми. През

периода на акредитация 7 студента са реализирали входяща мобилност с цел обучение: 6 по програма Еразъм и 1 по договор за двустранно сътрудничество с Башкирски държавен университет, Русия. В същия период 2 студенти от професионално направление 3.4. Социални дейности са реализирали изходяща мобилност с цел обучение и 1 студент изходяща мобилност с цел практика по Програма Еразъм+.

Налице е сериозно присъствие и участие на студенти и докторанти в научноизследователска дейност при реализацията на проекти. Включването на студенти и докторанти от професионалното направление 3.4. Социални дейности се осъществява съобразно въведените общи национални и вътрешноуниверситетски правила. През периода на акредитация 38 студенти и докторанти от професионалното направление са били включени в научноизследователски проекти. Приложен е поименен списък на всички студенти и докторанти, участвали в конкретните проекти. Като участие в научноизследователска дейност се разглеждат и изследванията, осъществявани при разработване на дипломни работи в ОКС „магистър“. Резултатите от участието на студенти и докторанти в научноизследователска дейност се публикуват в сборници „Социални изследвания“ на ниво професионално направление, сборници с доклади от научни конференции на Стопански факултет и сборници с доклади на научни форуми на национално и международно равнище. За периода 2014-2019 г. са налице 37 публикации, от които 17 на студенти в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ и 20 – на докторанти.

Във ВТУ са въведени Правила за спазване на държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища. Същите са описани в Правилник за администрацията и документооборота на Университета. Учебната документация се съхранява съгласно правилата и процедурите, утвърдени на университетско равнище. Определени са основните дейности, включващи процедурни методи и средства за проверка на оригиналността и автентичността на дипломи и дисертационни работи. Последните се архивират, а екземпляр от дипломните работи на хартиен носител се съхранява в библиотеката.

Във ВТУ функционира системата Алумни, както и Кариерен център за проследяване реализацията на завършилите студенти. Използват се ресурсите на съвременните информационни и комуникационни технологии за информиране на възпитаниците относно възможността да се регистрират в Алумни. През 2015 г. е въведена позицията Сътрудник към кариерен център на ниво факултет, като с негово съдействие в системата „Алумни“ се публикува актуална информация за успешно реализирани възпитаници на Стопански факултет. В допълнение, катедра „Организация и методология на социалните дейности“ поддържа собствен информационен масив от данни за реализацията на завършилите студенти на ниво катедра, като за целта се анкетира абсолвенти по време на промоциите по връчване на дипломите им и се използват лични и служебни контакти, комуникация в социалните мрежи и информация от работодатели. Така също, търсят се допълнителни възможности за по-пълно обхващане на завършилите ПН 3.4.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

Във ВТУ са приети и действат ясни правила и процедури относно заемането на академични длъжности, които са публично оповестени в нормативната база на уеб-страницата на университета – Правилник за условията и реда за заемане на академични длъжности във ВТУ; Правилник за придобиване на научни степени във ВТУ . В рубриката „Научна дейност“ на сайта има обособена подрубрика „Развитие на академичния състав“, където се публикува информация за всички конкурси и процедури съгласно изискванията на ЗРАСРБ.

Учебният процес в структурните звена на ВТУ, осигуряващи обучение по професионално направление 3.4. Социални дейности се осигурява от академичен състав,

който се състои от 50 преподаватели, 48 от които са на първи ОТД, като относителният им дял е 96%, а средната възраст – 46,52 г. Профилът и разпределението на преподавателския състав са налични в акредитационната документация, която показва наличие на 28 хабилитирани преподаватели, от които 11 професори и от тях 6 с научна степен „доктор на науките“, 17 доценти; 20 нехабилитирани преподаватели, сред които 16 главни асистенти с образователна и научна степен „доктор“, 1 асистент с научна степен „доктор“ и 3 – асистенти и преподаватели.

Във висшето училище, включително и в звеното, пряко поддържащо обучението по ПН 3.4., се прилага и поддържа система за атестиране и стимулиране на развитието на академичния състав. Прилаганият правилник за атестиране и атестационните критерии показват в обхвата си множество направления от дейността, постиженията и развитието на преподавателските кадри, включително и оценяване на тяхната преподавателска и научно-изследователска активност. Налична е документирана информация за проведени през акредитационния период 16 атестации на преподаватели от Стопански факултет, осигуряващи обучението в професионално направление 3.4. Социални дейности, като 6 от тях са в Катедра „Организация и методология на социалните дейности“. Всички атестационни процедури са завършили с положителна оценка.

Като цяло през акредитационния период 2013-2018 г. е налице кариерно развитие на преподавателите от професионалното направление 3.4. Социални дейности, при което 11 преподаватели са преминали на академична длъжност „професор“, 13 – на академична длъжност „доцент“, а 15 – на академична длъжност „главен асистент“, като 2 от процедурите за длъжността „доцент“ са в Катедра „Организация и методология на социалните дейности“.

Във ВТУ Съществува действаща система за насърчаване на академичната мобилност в рамките на програма „Еразъм+“ и рамкови договори на структурните звена на ВТУ с чуждестранни висши училища. Разработени са правила за признаване на академични кредити при осъществена студентска мобилност по програма „Еразъм+“. През акредитационния период от преподавателите, осигуряващи обучението в професионално направление 3.4. Социални дейности, са осъществени общо 87 изходящи мобилности. От тях 27 са на преподаватели от Катедра „Организация и методология на социалните дейности“, включително 3 по програма Еразъм+, 6 по двустранни договори, 18 по международни проекти, като преобладават мобилностите с цел преподаване..

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

Научноизследователската дейност е неделима част от професионалния ангажимент на всеки преподавател от професионално направление 3.4. през акредитационния период преподавателите на първи ОТД са реализирали средно по 5,88 участия в национални и международни научни, образователни и творчески форуми при общ брой 294. По-конкретно преподавателите от катедра „Организация и методология на социалните дейности“ са осъществили 64 участия в национални и международни научни и образователни форуми, а средният брой на тези участия е 7,1. През периода 2013 – 2018 г. общият брой на проектите с участие на преподаватели от ПН 3.4. е 95, като 18 от тях са международни. Средно на един преподавател броят е 1,9 проекта. Участията са общо 175, като броят участия на един преподавател на първи ОТД е 3,5. В частност, само за преподавателите от катедра „Организация и методология на социалните дейности“, средната стойност на участията е 3,67.

Участията на докторанти и студенти в научноизследователски проекти и тяхната публикационна активност (коментирани включително и в Стандарт 4) са представени през акредитационния период от 37 публикации, от които 17 на студенти в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ и 20 – на докторанти от професионалното направление от участие в научноизследователски проекти. Данните за периода посочват и 40 проведени форума (вкл.

кръгли маси, дискусии, публични лекции и други) с такива участия, в които са се включили общо 648 студенти и докторанти

Общият брой на публикациите на преподавателите от професионално направление 3.4. Социални дейности за акредитационния период е 725. Средният брой публикации за анализирания шестгодишен период 2013-2018 г. на един преподавател на първи ОТД е 14,5. Относителният дял на публикациите с импакт фактор или импакт ранг е 1,1% от общия брой. От представени при проверката допълнителни публикации, издадени след отчитане на първоначалните акредитационни справки, се вижда, че преподавателският състав продължава да поддържа и през настоящата година устойчиви нива на публикационната си активност.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такава“

Професионалното направление има достатъчна материално-техническа и информационна база за осъществяване на ефективен процес на обучение. Осигуреността обхваща самостоятелната сграда на Стопански факултет на ВТУ и учебни зали със съответен капацитет от аудиторни площи за провеждане на лекции и упражнения. Средната площ на 1 студент от професионалното направление е 6.06 кв. м. при обща площ от 1459.40 кв.м. за студентите от ПН 3.4. Социални дейности. Възможностите се разширяват и от други бази, терени и съоръжения (информационни, спортни и други) на висшето училище, а така също и от осигуряваните места за провеждане на практическо обучение на терен по сключвани договори с институции и организации в сферата на социалните дейности на територията на община Велико Търново.

Във висшето училище има действаща единна компютърна мрежа, която обхваща всички сгради на университета. Осигурен е свободен достъп на преподаватели и студенти до безжичен интернет. За обучението на студентите в професионално направление 3.4. Социални дейности се използват компютърните зали в Стопански факултет. Те са с площ 315,4 кв.м., оборудвани с 68 компютри. Ползват се стационарни и преносими мултимедийни конфигурации. На 100 студенти от ПН 3.4. Социални дейности се падат 28 компютъра.

Библиотечният фонд, предоставен на разположение за нуждите на обучението и изследователската работа по професионалното направление, се поддържа от Централната университетска библиотека на ВТУ, от филиалната библиотека на Стопански факултет, от други относими към обучението факултетни библиотеки, както и от ресурсите на 16 чуждоезикови библиотечно-информационни и културни центрове във ВТУ.

При посещението си на място експертната група се запозна и със собствения специализиран библиотечен фонд на Катедра „Организация и методология на социалните дейности“ от над 500 специализирани книги в областта на социалната работа, психологията, педагогиката, създаден чрез дарение от Англия и Холандия.

Наличната в библиотеките литература периодично се обогатява. За периода 2013 – 2018 г. във фонда на Университетската библиотека в областта на социалните дейности, предприемачеството, икономиката и управлението на предприятията са заведени 1 263 тома книги, 498 тома периодични издания, 76 тома други библиотечни единици. Възможностите за достъп до актуална научна и учебна информация се обезпечават от абонаментите до международни бази данни като данни JSTOR, EBSCO, Springer, Mendelej, Taylor & Francis, Scopus, Web of Sciece и други. Ползват се функционален библиотечен програмен продукт и електронен каталог. Специализираните функции към сайта на университетската библиотека осигуряват онлайн достъп до безплатни библиографски и пълнотекстови ресурси, както и актуална информация за нови издания, включително и за нови публикации на преподавателите.

За нуждите на обучението по профилиращите дисциплини в професионално направление 3.4. Социални дейности са осигурени дидактически ресурси. За обучението по основните дисциплини е представено разпределението на 31 учебни ресурса – те са разработени от преподавателите-титуляри или от преподавателските екипи, които водят курсовете и представляват учебници, учебни пособия и монографични издания, пряко отнасящи се до съдържанието на учебните програми по съответните дисциплини.

Административното обслужване е обезпечено с персонал и с отговарящи на потребностите на студентите организационни решения. Във ВТУ функционира Университетски център за административно обслужване на студенти (УЦАОС). Осигурява се комплексно административно обслужване по принципа „на едно гише“ в специализирани фронтфиси на територията на целия университет, независимо от това в кой факултет се обучават студентите. Административна и документационна работа с преподавателите се извършва по факултети в специализирани бекофиси, чиито служители взаимодействат с деканатите, катедрите и преподавателския състав.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“

Сертифицираната система за управление на качеството на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ включва управлението на информацията в Стопанския факултет. Процесът на събиране и управление на информацията в на ВТУ е базиран на различни информационни канали и насочен за предоставяне и разпространение към различни потребители. Набиране, анализ и използване на информацията се реализира и от катедрата „Организация и методология на социалните дейности“ посредством Системата за управление на качеството, Системата Алумни, действащите факултетни комисии по различни ресори, анкетни проучвания и други. Във ВТУ е изградена и въведена система за управление на информацията, интегрирана към официалния университетски сайт. Към нея функционират модулите Е-студент, Е-преподавател, Организатор учебен процес, Инспектор.

През акредитирания период са провеждани регулярни проучвания. Проследява се профила на студентската популация и се установява устойчивост по основните показатели, както и миграционни тенденции, наличието на специални образователни потребности и други. В Стопански факултет и в катедра „Организация и методология на социалните дейности“ се осъществяват наблюдения на развитието и успеваемостта на студентите в процеса на обучение.

Удовлетвореността на студентите от провежданото обучение се проучва чрез анкетните изследвания от Факултетната комисия по управление на качеството и акредитацията /ФКУКА/, проучвания на студентското мнение при атестиране на преподаватели и докторанти от ПН 3.4. Социални дейности и собствени проучвания на катедра ”Организация и методология на социалните дейности”. Резултатите се обсъждат от Катедрения съвет и се оповестяват публично на страницата на Стопански факултет. Във връзка с установяването и проследяването на резултатите от обучението информацията се събира и от потребителите на кадри, които дават оценки за подготовката на завършилите специалностите в професионално направление 3.4. Социални дейности – чрез анкетни проучвания на ФКУКА и собствени проучвания на катедрата.

Във ВТУ функционира в отворен достъп система Алумни – като интегриран модул към раздел Възпитаници и кариера на интернет страницата на Кариерния център на ВТУ. Системата разграничава отделните факултети и направления. За проследяване на реализацията на завършилите студенти от ПН 3.4. Социални дейности се използват и различни други съвременни средства за комуникация. Проведено е и проучване на реализацията студентите от ПН 3.4. за последните 5 години, което установява висока степен на заетост на пазара на труда, както и немалки проценти на заетост в социалната сфера - при

завършилите ОКС „магистър” 87,1% са реализирани в сферата на социалните дейности, а при бакалаврите - 48%.

Обучаващото звено разполага със собствени информационни масиви за световните постижения в професионалното направление. От преподавателския и административния екип по професионалното направление са провеждани съответни търсения, контакти, проучвания и се поддържа собствена информационна база данни за проследяване на постиженията на водещи чуждестранни университети от Европа, Русия, САЩ, провеждащи обучение в ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър” в сходни образователни програми. Резултатите от анализа на събрания информационен масив се използват за актуализиране на учебния материал и прилагане на иновативни методи на преподаване. При посещението на експертната група бяха представени структурирано и обобщено материали и проучване на катедрата върху чуждестранния опит в образованието по социални дейности.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

Осигурява се публичност на информацията, свързана с резултатите от качеството на образованието и постиженията от научноизследователската дейност на преподавателите и студентите в институцията. Публикуването на актуална информация за специалностите, обучението и научната дейност по професионално направление 3.4. се обезпечава основно от официалния сайт на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ – <http://www.uni-vt.bg/bul/> Той представя информация така също и за преподавателския състав, който реализира обучението, за възможностите за международна мобилност, за научни и други прояви и новини. Специализирани информационни модули с предоставен публичен достъп са: Електронния каталог на образователните програми; Е-профили на преподавателския състав в професионалното направление с информация за публикации, цитирания, научна и художествена дейност, проектна и експертна дейност; Научен календар; Регистър на издателската дейност; Регистър на проектната дейност; Научен архив. дейността по професионално направление 3.4. Социални дейности се представя публично в регионални и национални медии, както и в информационни рубрики на интернет-страниците на държавни институции и партньорски организации.

За студентите и други интересувани се лица е осигурена възможност да се запознаят с необходима информация за „жизнения“ цикъл на обучението по професионалното направление. Това може да се извърши посредством специалните раздели на официалния сайт на ВТУ и на страницата на Стопански факултет. Характерна в това отношение дейност реализира и Бюрото за кандидатстудентска информация, реклама и прием, което също поддържа специализирана страница в Интернет. За обявяването на нови програми и информация за приема се използват и възможностите на някои медии. Изградени са структури и са разработени нормативни документи за функционирането на системата за наблюдение, оценяване, поддържане и усъвършенстване на качеството на обучение – от приема на студентите до тяхната професионална реализация. Чрез електронната платформа Е-студент всеки студент има достъп до персонална информация в университетската информационна система: учебен план; учебни програми; електронно досие с оценките по всяка дисциплина; възможности за комуникация с преподавателите; достъп до публикувани учебни ресурси по съответната дисциплина; анкетни карти (за всяка дисциплина и преподавател, за практическото обучение, за качеството на обучението).

Създадени са реални възможности за публикуване в издания на Университета от страна на преподаватели и студенти, някои от които са със свободен достъп за външни заинтересовани лица. Характерна практика в Стопански факултет и катедра „Организация и методология на социалните дейности” е ангажирането на преподавателския състав по специалностите от професионално направление 3.4. пряко с дейности и прояви, които да осигуряват за студентите по-тясно специализирано и профилирана информация за

възможности за реализация, доколкото обхватът на университетския кариерен център не винаги достига до всички специфични нужди на отделните специалности и профили.

По професионалното направление е налице използване на разнообразни канали и форми за осигуряване на по-добра публичност и разпространение на резултатите от научната и творческата работа на студенти и преподаватели. Тук също следва да отбележим оползотворяването на възможностите на различни интернет платформи, сайтове и страници. По-конкретни примери също така са собствените издания на Стопански факултет, сред които и списание „Социално-икономически анализи“, където в режим на свободен достъп и в подходящ формат се публикува научна продукция на преподавателите от направлението.

Примери за прилаганите практики от факултета и катедрата са регулярните контакти и съвместни дейности с представители и работодатели от кръговете на потребителите на кадри, при което до студентите достига надеждна и актуална информация за перспективите им за професионална реализация в областта на социалните дейности. Представените примери и събраните сведения показват осигуреност на студентите от специалност Социални дейности с богато и своевременно информиране за подходящите възможности за професионалната им реализация на територията на региона. Наред с това, трябва да се отбележи, че все още има необходимост от разширяване на информацията за перспективите за по-тясно профилирана реализация и развитие в сферата на Предприемачеството в социалната сфера – обстоятелство, което е зависимо и от реалното утвърждаване на този сектор в действителната практика.

Условията за мобилност на преподавателския състав и студентите са оповестени в Правилника за международно и вътрешно сътрудничество. Условията и конкретните възможности за мобилност се оповестяват с помощта на специализиран раздел от официалния сайт на висшето училище. Подробна информация за програма Еразъм+, договорите за двустранно сътрудничество, условията и сроковете за кандидатстване и възможностите за реализиране на мобилности от студенти и преподаватели на Стопански факултет се публикува и на страницата на Стопански факултет. Има и практика на организиране и провеждане на срещи и презентации на договорите и възможностите за реализиране на мобилност, като са представени сведения за провежданите такива представяния през акредитационния период.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно направление“

Във ВТУ съществува система еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното за управление и мониторинг на качеството на учебния процес и актуализиране на учебните програми. Във ВТУ се поддържа непрекъсната система на управление и мониторинг върху общия процес на създаване, актуализиране и валидиране на образователните програми, представена така също и на факултетно и катедрено равнище. За изготвянето, актуализирането и прилагането на учебната документация по ПН 3.4. Социални дейности се следват принципните положения и регламентите на университетската политика по качество. Мониторингът върху съответствието на образователните програми със съвременните научни достижения и потребностите на потребителите на кадри в социалната сфера, както и качеството на образователния процес, се проследяват в рамките на съответните органи, комисии и субекти в системата за управление на качеството – университетските и факултетните комисии по качеството и по учебната дейност, специализираната катедра и други. Прилагат се вътрешните Правила за разработване и утвърждаване на учебна документация във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

Мониторинг върху качеството на преподаването се осъществява от Факултетската комисия по качеството и акредитацията с представители от всяка катедра. Този представител на катедрата в Комисията по качеството и акредитацията наблюдава всички аспекти на учебния процес, обобщава предложенията и инициативите и предлага решения на Катедрения съвет, представя катедрата пред висшите органи по качеството. Подробно е

изработен и очертан инструментариумът за оценяване и поддържане на качеството на обучение и критериите за оценка.

Мониторингът на успеваемостта на студентите в съответното ОКС се осъществява чрез достъпа до университетската електронна база данни, който е предоставен на зам. декана по УД във Факултета. Административният и преподавателският състав подхождат съгласувано Представени са данни, практики и примери за осъществяване на периодичен мониторинг на успеваемостта на студентите от професионално направление 3.4. Социални дейности; анализират се въздействащите фактори, предприемат се мерки за нейното повишаване; оказва се подкрепа на студентите с най-добри постижения. и се ангажират периодично със статистическото проследяване и обсъждане на динамиката на средния успех, участията и нивото на изява в учебния процес като цяло и по учебните дисциплини, както и на специалните постижения на студентите. Като оригинални инициативи към Катедра „Организация и методология на социалните дейности” за насърчаване и мотивиране на студентите в направление Социални дейности е представен пример за отличаване на дейности за студентско доброволчество, както и други успешни примери за насочване, подкрепа и препоръчване на студенти и възпитаници на специалностите от направлението пред работодатели в сферата.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“

Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ са приети и се прилагат Вътрешни правила за администриране на процедури по програмна акредитация на професионални направления/специалности от регулираните професии, докторски програми и следакредитационно наблюдение и контрол.

През 2013 г. Постоянната комисия по социални и правни науки и национална сигурност към НАОА акредитира професионалното направление 3.4. Социални дейности във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ с оценка 9,14 за срок от шест години. Формулирани са две препоръки.

Изпълнението на препоръките е обсъждано на пет заседания на Катедрен съвет на катедра „Организация и методология на социалните дейности”. Мерките за тяхното изпълнение са отразени в Ежегодни междинни доклади, приети с решения на Академичен съвет през 2015, 2016 и 2017 г., както и в Доклад за изпълнение на препоръките в рамките на четиригодишен следакредитационен период, утвърден от АС през 2018 г. С писмо Изх.№ 907/16.07.2018 г. е получено решението на Акредитационния съвет на НАОА във връзка с приключила процедура по САНК на професионално направление 3.4. Социални дейности, прието с протокол №11/21.06.2018 г. Акредитационният съвет е констатирал, че ВТУ „Св. св. Кирил и Методий” е изпълнил препоръка №1 и изпълнява препоръка №2.

По Системата за управление на качеството е осъществен външен одит от водеща световна сертификационна организация DQS GmbH. DQS. Представители на работодателски организации участват в текущия мониторинг на учебната дейност и управлението на качеството в ПН 3.4. Социални дейности. По този начин се осъществяват консултации и обратна връзка между катедра „Организация и управление на социалните дейности“ и институциите-партньори в сферата.

Катедра „Организация и управление на социалните дейности“ използва разнообразни източници на информация и периодично анализира дейността в професионалното направление 3.4. Социални дейности в контекста на съществуващата конкуренция в областта на подготовката на кадри в сферата на социалните дейности в страната. В резултат на наблюдението и анализите по индикатори, включени в Рейтинговата система на висшите училища, се предприемат мерки по оптимизация на дейността, които се отразяват в ежегодни доклади. Такива са налице през 2015, 2016, 2017 и 2018 г. на ниво факултет и на ниво университет. На ниво катедра „Организация и методология на социалните дейности”:са формулирани мерки, свързани със засилване на публикационната активност при отчитане

изискванията за публикации по SCOPUS и WEB of Science и увеличаване участието на студенти в проектна дейност, научни форуми и международна мобилност..

Катедра „Организация и методология на социалните дейности” поддържа обратна връзка с потребители на кадри и преподаватели от други висши училища чрез разнообразни форми. Участието на представители на потребители на кадри се гарантира чрез провеждането и оценяването на учебната практика и преддипломен стаж, като е заложено такова участие в комисии на Държавен практико-приложен изпит. Към момента преподавателският състав в ПН 3.4. осигурява самостоятелно провеждането на семестриалните и държавните изпити.

Препоръките от доклада по САНК се адресират чрез конкретни мерки, които са довели до конкретни резултати и продължават да се изпълняват.

В обобщение могат да се изведат силните и слабите страни, възможностите и заплахите, свързани с реализацията на ПН 3.4. Социални дейности.

Силни страни:

- ПН се реализира съобразно нормативните изисквания;
- Във факултета има изградена много добра система за управление на качеството, която се основава на общоуниверситетската система.
- ПН е обезпечено с необходимата документация относно приема и обучението на студентите;
- СФ и катедра „Организация и методология на социалните дейности” разполагат с достатъчно капацитет (опит, традиции и достатъчен брой високо квалифицирани хабилитирани преподаватели на ОТД) за провеждане на обучението на студентите;
- ВТУ, съответно СФ и катедра „Организация и методология на социалните дейности” устойчиви позитивни традиции по отношение на научноизследователската, проектната и публикационната дейност на преподавателите и студентите и на тяхната мобилност по европейски програми и договори за двустранно сътрудничество;
- СФ разполага с добра материално-техническата база за провеждане на качествено обучение на студентите;

Слаби страни:

- Сравнително малкия брой места и форми за провеждане на по-тясно специализирана практическа подготовка на терен в специалността „Предприемачество в социалната сфера“.
- Недостатъчната информацията за перспективите за тясно профилирана реализация и кариерно развитие в сферата на предприемачеството в социалната услуги

Възможности:

- Големият брой конкурси на преподаватели в ПН;
- Създадените традиции в сътрудничеството с други университети и научни организации от България и чужбина по линия на двустранните договори и участие по Европейски програми могат да се използват по посока разширяване на участието на преподаватели и докторанти в национални и международни проекти;
- Има достъп на преподаватели и студенти до участие в национални и международни проекти;
- Има относително устойчив интерес към специалностите в направлението.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, проведено на **27.01.2020 г.** (Протокол № 01), членовете на Постоянната комисия, на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти”, Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 3.4. Социални дейности, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ на основание обща оценка: 9,21 (девет цяло и двадесет и една стотни).

2. Срокът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години съгласно чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 3.4. Социални дейности, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, както следва:

- за ОКС „бакалавър“ – 300 студенти –редовна и задочна форма на обучение;
- за ОКС „магистър“ – 80 студенти – редовна и задочна форма на обучение.

Общо за професионалното направление: 380 студенти (редовна и задочна форма на обучение).

Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности формулира следните **препоръки**:

1. Да се увеличи броят на местата и формите за провеждане на по-тясно специализирана практическа подготовка на терен в специалността „Предприемачество в социалната сфера“. Срок: декември 2020 г.

2. Да се разшири информацията за студентите по отношение перспективите за реализацията и кариерното развитие в сферата на предприемачеството в социалните услуги. Срок: юни 2021 г.

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: пълно съответствие.

**Председател на ПКПНСД:
(проф. дпн Сийка Чавдарова-Костова)**

Приложения:

Таблица 1. Брой обучавани студенти в ПН

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
1. ОКС „бакалавър“	214	211	168	213	180
1.1. Редовно обучение	132	120	88	113	101
1.2. Задочно обучение	82	91	80	100	79
2. ОКС „магистър“	31	37	39	28	18
2.1. Редовно обучение	0	10	9	0	0
2.2. Задочно обучение	31	27	30	28	18
2.3. Дистанционно обучение	-	-	-	-	-
Общо (1+2):	245	248	207	241	198

Таблица 2. Брой преподаватели на първи ТД, осигуряващи обучението в ОКС „бакалавър“

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Преподаватели на основен ТД	52	47	47	46	43
Хабилитирани, в т.ч.:	33	31	28	26	22
- Професор	10	11	12	9	6
- Доцент	21	20	16	17	16
Нехабилитирани, в т.ч.:	18	19	19	20	21
- гл. асистент / от тях д-р	12/9	14/11	15/15	16/16	17/17
- асистент / от тях д-р	3	3/2	2/2	2/1	2/1
- преподавател/ от тях д-р	2	2	2	2	2

Таблица 3. Брой преподаватели на първи ТД, осигуряващи обучението в ОКС „магистър“

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Преподаватели на основен ТД	17	16	16	19	21
Хабилитирани, в т.ч.:	15	14	14	15	15
- Професор	6	6	4	6	3
- Доцент	9	8	10	9	12
Нехабилитирани, в т.ч.:	2	2	2	4	6
- гл. асистент / от тях д-р	2/2	2/2	2/2	4/4	6/6
- асистент	-	-	-	-	-

Други таблици, които отразяват осигуреността на обучението в професионалното направление

Таблица 4. Брой преподаватели, осигуряващи обучението в ОКС „бакалавър“, професионално направление 3.4. Социални дейности, специалност „Социални дейности“

Вид договор	Състав					Общо
	Хабилитирани		Нехабилитирани			
	професор	доцент	гл. асистент /от тях д-р	асистент/от тях д-р	преподавател/ от тях д-р	
Основен ОТД	3	11	11/11	1	2	28
Допълнителен ТД	-	-	-	-	-	-
Хонорувани	1	-	-	-	1	2
Общо	4	11	11	1	3	30

Бележка: В таблицата са представени данни за учебната 2018/19 година. Преподавателският състав отразен в нея е посочен в Приложение 1.

Таблица 5. Брой преподаватели, осигуряващи обучението в ОКС „бакалавър”, професионално направление 3.4. Социални дейности, специалност „Предприемачество в социалната сфера”

Вид договор	Състав					Общо
	Хабилитирани		Нехабилитирани			
	професор	доцент	гл. асистент /от тях д-р	асистент/от тях д-р	преподавател/от тях д-р	
Основен ОТД	5	14	14/14	2/1	2	37
Допълнителен ТД	-	1	-	-	-	1
Хонорувани	1	-	-	-	2/1	3
Общо	6	15	14	2	4	41

Бележка: В таблицата са представени данни за учебната 2018/19 година. Преподавателският състав отразен в нея е посочен в Приложение 2.

Таблица 6. Брой преподаватели, осигуряващи обучението в ОКС „магистър”, професионално направление 3.4. Социални дейности, магистърска програма „Социални дейности”, СПН

Вид договор	Състав					Общо
	Хабилитирани		Нехабилитирани			
	професор	доцент	гл. асистент /от тях д-р	асистент/от тях д-р	преподавател/от тях д-р	
Основен ОТД	1	5	2/2	-	-	8
Допълнителен ТД	-	-	-	-	-	-
Хонорувани	1	-	-	-	-	1
Общо	2	5	2	-	-	9

Бележка: В таблицата са представени данни за учебната 2018/19 година. Преподавателският състав отразен в нея е посочен в Приложение 3.

Таблица 7. Брой преподаватели, осигуряващи обучението в ОКС „магистър”, професионално направление 3.4. Социални дейности, магистърска програма „Социални дейности”, ДПН, 2 семестъра

Вид договор	Състав					Общо
	Хабилитирани		Нехабилитирани			
	професор	доцент	гл. асистент /от тях д-р	асистент/от тях д-р	преподавател/от тях д-р	
Основен ОТД	-	4	2/2	-	-	6
Допълнителен ТД	-	-	-	-	-	-
Хонорувани	1	-	-	-	-	1
Общо	1	4	2	-	-	7

Бележка: В таблицата са представени данни за учебната 2018/19 година. Преподавателският състав отразен в нея е посочен в Приложение 4.

Таблица 8. Брой преподаватели, осигуряващи обучението в ОКС „магистър”, професионално направление 3.4. Социални дейности, магистърска програма „Социални дейности”, ДПН, 3 семестъра

Вид договор	Състав					Общо
	Хабилитирани		Нехабилитирани			
	професор	доцент	гл. асистент /от тях д-р	асистент/от тях д-р	преподавател/от тях д-р	
Основен ОТД	-	4	3/3	-	-	7

Допълнителен ТД	-	-	-	-	-	-
Хонорувани	2	-	-	-	-	2
Общо	2	4	3	-	-	9

Бележка: В таблицата са представени данни за учебната 2018/19 година. Преподавателският състав отразен в нея е посочен в Приложение 5.

Таблица 9. Брой преподаватели, осигуряващи обучението в ОКС „магистър”, професионално направление 3.4. Социални дейности, магистърска програма „Социални дейности”, след ОКС „професионален бакалавър”

Вид договор	Състав					Общо
	Хабилитирани		Нехабилитирани			
	професор	доцент	гл. асистент /от тях д-р	асистент/от тях д-р	преподавател/от тях д-р	
Основен ОД	1	5	4/4	-	-	10
Допълнителен ТД	-	-	-	-	-	-
Хонорувани	2	-	-	-	-	2
Общо	3	5	4	-	-	12

Бележка: В таблицата са представени данни за учебната 2018/19 година. Преподавателският състав отразен в нея е посочен в Приложение 6.

Таблица 10. Брой преподаватели, осигуряващи обучението в ОКС „магистър”, професионално направление 3.4. Социални дейности, магистърска програма „Социално предприемачество”, СПН

Вид договор	Състав					Общо
	Хабилитирани		Нехабилитирани			
	професор	доцент	гл. асистент /от тях д-р	асистент/от тях д-р	преподавател/от тях д-р	
Основен ОД	1	7	4/4	-	-	12
Допълнителен ТД	-	1	-	-	-	1
Хонорувани	1	-	-	-	-	1
Общо	2	8	4	-	-	14

Бележка: В таблицата са представени данни за учебната 2018/19 година. Преподавателският състав отразен в нея е посочен в Приложение 7.

Таблица 11. Брой преподаватели, осигуряващи обучението в ОКС „магистър”, професионално направление 3.4. Социални дейности, магистърска програма „Социално предприемачество”, ДПН

Вид договор	Състав					Общо
	Хабилитирани		Нехабилитирани			
	професор	доцент	гл. асистент /от тях д-р	асистент/от тях д-р	преподавател/от тях д-р	
Основен ОД	2	11	5/5	-	-	18
Допълнителен ТД	-	1	-	-	-	1
Хонорувани	1	-	-	-	-	1
Общо	3	12	5	-	-	20

Бележка: В таблицата са представени данни за учебната 2018/19 година. Преподавателският състав отразен в нея е посочен в Приложение 8.

Таблица 12. Брой преподаватели, осигуряващи обучението в ОКС „магистър”, професионално направление 3.4. Социални дейности, магистърска програма „Социална работа в дългосрочните грижи”, СПН

Вид договор	Състав					Общо
	Хабилитирани		Нехабилитирани			
	професор	доцент	гл. асистент /от тях д-р	асистент/от тях д-р	преподавател/от тях д-р	
Основен ОТД	1	4	3/3	-	-	8
Допълнителен ТД	-	-	-	-	-	-
Хонорувани	1	-	-	-	-	1
Общо	2	4	3	-	-	9

Бележка: В таблицата са представени данни за учебната 2018/19 година. Преподавателският състав отразен в нея е посочен в Приложение 9.

Таблица 13. Брой преподаватели, осигуряващи обучението в ОКС „магистър”, професионално направление 3.4. Социални дейности, магистърска програма „Социална работа в дългосрочните грижи”, ДПН

Вид договор	Състав					Общо
	Хабилитирани		Нехабилитирани			
	професор	доцент	гл. асистент /от тях д-р	асистент/от тях д-р	преподавател/от тях д-р	
Основен ОТД	1	4	3/3	-	-	8
Допълнителен ТД	-	-	-	-	-	-
Хонорувани	1	-	-	-	-	1
Общо	2	4	3	-	-	9

Бележка: В таблицата са представени данни за учебната 2018/19 година. Преподавателският състав отразен в нея е посочен в Приложение 10.

Таблица 14. Брой преподаватели, осигуряващи обучението в ОКС „Магистър”, професионално направление 3.4. Социални дейности, магистърска програма „Психо-социална рехабилитация”, СПН

Вид договор	Състав					Общо
	Хабилитирани		Нехабилитирани			
	професор	доцент	гл. асистент /от тях д-р	асистент/от тях д-р	преподавател/от тях д-р	
Основен ОТД	1	4	2/2	-	-	7
Допълнителен ТД	-	-	-	-	-	-
Хонорувани	-	-	-	-	-	-
Общо	1	4	2	-	-	7

Бележка: В таблицата са представени данни за учебната 2018/19 година. Преподавателският състав отразен в нея е посочен в Приложение 11.